CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1a-297/2025 Judecătoria Ungheni
1-17127937-03-1a-13052025 Judecător: Rodica Costru

D E C I Z I E
În numele Legii

07 mai 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Ludmila Iarmaliuc
Grefier Maria Baciu și Rodica Oceredniî
Cu participarea:
Procurorului Liliana Pasat
Avocatului Veronica Șîșcanu

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel apelul inculpatului Popescu Viorel declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025 în cauza penală privind condamnarea lui:

Popescu Viorel *****, a.n. *****, c/p *****, originar și domiciliat în or. *****, str. ***** 18, studii medii incomplete, necăsătorit, nesupus serviciului militar căsătorit, neangajat în câmpul muncii, cetățean al Republicii Moldova, anterior nejudecat;

- în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal,-

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: *27.11.2017 - 25.03.2025*;
În instanța de apel: *13.05.2025 - 07.05.2026*

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025, Popescu Viorel a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu liberarea acestuia de pedeapsă penală în temeiul art. 60 alin. (1)

lit. b) Cod penal Moldova, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Prin aceiași sentință, Cornea Victor și Botnari Victor au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă în partea respectivă sentința nu a fost contestată.

S-a încasat, în mod solidar de la Cornea Victor, Botnari Victor și Popescu Viorel în beneficiul statului suma de 128 (una sută douăzeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond, *în fapt,* a constatat că, Popescu Viorel, la 07.07.2017, aproximativ la orele 03:30, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Botnari Victor și Cornea Victor, contrar prevederilor art. 29 din Constituție, care garantează inviolabilitatea domiciliului persoanei, fără permisiunea și consimțământul proprietarului, deconectând lumina de la contorul electric, au pătruns ilegal în locuința lui *****, amplasată în or. *****, str. *****. Îndată după ce au intrat ilegal în locuință, încălcând ordinea publică, acționând cu obrăznicie deosebită, din intenții huliganice, au tulburat liniștea lui *****, *****, ***** și *****, care la acea oră dormeau în casă, l-au numit pe ultimul cu cuvinte necenzurate și în vederea realizării intenției infracționale, Popescu Viorel a rămas la ușa de intrare/ieșire din odaie, obstrucționând accesul altor persoane, iar Cornea Victor și Botnari Victor, fără nici un motiv, i-au aplicat lui ***** multiple lovituri cu pumnii în diferite regiuni ale corpului cauzându-i echimoză în jurul ochiului stâng și excoriații în regiunea temporală și zigomatică pe stânga, ce au fost cauzate în rezultatul loviturilor cu un obiect dur contondent, care puteau fi pumnii, ce conform raportului de expertiză medico-legală nr. 287 din 07.07.2017, se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Popescu Viorel întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – *huliganismul, adică acțiunile intenționate, care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane.*

Solicitările apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, inculpatul Popescu Viorel la data de 24.04.2025, prin intermediul poștei electronice a contestat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025 și pronunțarea unei noi hotărârii de achitare din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

În motivarea apelului, *cu titlu secund,* s-a invocat că examinarea cauzei și pronunțarea sentinței au avut loc în lipsa sa, iar cu sentința adoptată a făcut

cunoștință cînd a revenit în Republica Moldova, iar potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței, poate declara apel și peste termen.

Cu *titlu de terţio*, se invocă că din actul învinuirii se constată clar lipsa în comportamentul său a elementelor de violență fizică asupra lui *****. Aceste constatări au fost susținute de toți martori direcți audiați în proces, fiecare din ei declarând, inclusiv partea vătămată *****, că el nu a aplicat lovituri acestuia, doar a stat la uşă. Mai mult, însuși inculpatul Cornea Victor a declarat clar că doar el a aplicat lovituri lui ***** şi el nu a avut nici un rol între conflictul dintre el şi *****. Potrivit art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, este incriminată fapta de huliganism agravat care implică violența fizică asupra persoanei.

Astfel, din probatoriul administrat, inclusiv declarațiile unanime ale martorilor, rezultă cert că nu a exercitat acte de violență, ci doar a fost prezent la față locului, fără a interveni sau a participa activ. Respectiv, contrar celor statuate, instanța a menținut încadrarea juridică a faptei potrivit art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ceea ce presupune participarea sa directă și activă la acțiunea de huliganism cu aplicarea violenței.

Consideră că această încadrare este ilegală şi nu reflectă realitatea faptică, fiind în contradicție cu faptele expuse în rechizitoriu, încălcând principiul legalității incriminării şi individualizării răspunderii penale. Or, calificarea juridică a faptei trebuie să fie precisă şi să reflecte exact contribuția inculpatului, conform principiilor dreptului penal.

În sensul dat, se remarcă că dacă acuzarea sau instanța consideră că ar fi avut vreun rol la actul de huliganism agravat, cum ar fi rolul secundar de complice, în actul de învinuire urma să fie indicat corespunzător art. 42 Codul penal, dar acest fapt nu figurează în rechizitoriu şi nici în constatările instanței.

Prin urmare, lipsa indicării formei de participare atrage nulitatea actului învinuirii sub aspectul calificării juridice incomplete şi eronate. Or, instanțele de judecată sunt obligate să stabilească pedepsele în limitele prevăzute de lege şi în strictă conformitate cu dispozițiile Codului penal. Această obligație accentuează necesitatea individualizării faptei şi a pedepsei, luând în considerare circumstanțele concrete ale fiecărui caz şi contribuția specifică a inculpatului la săvârșirea infracțiunii unde sunt vizați mai mulți învinuiți. Calificarea corectă a faptei este un principiu primordial al dreptului penal şi garantează dreptul persoanei la apărare şi la un proces echitabil. Întrunirea sau lipsa elementelor infracționale trebuie descrise detaliat, astfel încât să nu permit interpretări sau deduceri care substituie normele juridice.

Argumentele părților:

În ședința instanței de apel, inculpatul Popescu Viorel a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea acestuia, menționând că se consideră nevinovat, nu a avut intenția de a agresa pe cineva, conflictul având loc între alte două persoane. A concretizat, că a cunoscut despre faptul că cauza penală se află pe rolul instanței, a coordonat poziția de apărare cu avocatul cu care are încheiat contractul de asistență juridică. Despre sentință a aflat când s-a reîntors în țară, și după ce a discutat cu avocatul a decis să conteste cu apel sentința..

În ședința instanței de apel, avocatul Veronica Șîșcanu în interesele inculpatului Popescu Viorel, a pledat pentru admiterea apelului înaintat, casarea sentinței contestate și adoptarea unei noi hotărâri privind achitarea lui Popescu Viorel din motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel. Suplimentar, a invocat că din motiv că cauza penală s-a examinat o perioadă îndelungată de timp a pierdut legătura cu inculpatul Popescu Viorel, iar la revenirea în țară acesta a făcut cunoștință cu sentința, explicându-i drepturile sale, inclusiv și cel de a contesta sentința, chiar fiind încălcat termenul prevăzut de lege.

În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat în persoana procurorului Liliana Pasat, a pledat pentru respingerea apelului ca fiind depus tardiv, menționând că Popescu Viorel cunoștea cu certitudine că în privința sa este pornită o cauză penală și este remisă în instanța de judecată, iar inculpatul a avut posibilitate de a monitoriza mersul examinării cauzei respective. Mai mult ca atât, Popescu Viorel a fost apărat de un avocat ales, iar conform sentinței avocatul Veronica Șîșcanu a solicitat achitarea inculpatului, ca urmare aceasta urma să conteste sentința instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia că de a respinge ca fiind neîntemeiată cererea inculpatului Popescu Viorel privind repunerea în termen a apelului, cu respingerea apelului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025 ca fiind depus peste termen, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art.414 alin. (1), (2) Cod procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. **(2)** Instanța de apel

verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art. 402.

Instanța de apel reține că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Succesiv, potrivit regulii generale prescrise de art. 402 din Codul de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) din Codul de procedură penală, unde se specifică că apelul/recursul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel/recurs constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul/recursul ***a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*.**

La caz, Colegiul penal a reținut că sentința de condamnare în privința inculpatului Popescu Viorel în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost pronunțată integral la data de 25 martie 2025.

Din conținutul proceselor-verbale ale ședințelor de judecată rezultă că cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului, din motivul eschivării acestuia de instanța de judecată, fiind anunțat în căutare prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 23 septembrie 2024, în acest sens la 26.09.2024 fiind pornit dosarul de căutare 2024240151 (f.d. 179 - 182, vol. II).

Implicit, din materialele dosarului se constată cu certitudine că drepturile și interesele inculpatului Popescu Viorel în instanța de judecată au fost reprezentate de către avocatul Veronica Șîșcanu în temeiul mandatului avocațional nr.

1299464 din 06.08.2018 și a contractului de asistență juridică nr. 27/2018 din 06.08.2018 (f.d.155, vol. I).

Concomitent instanța de apel relevă că avocatul Veronica Șîșcanu a participat la examinarea cauzei în fond, însă nu a fost prezentă la pronunțarea sentinței din 25.03.2025. Mai mult, în aceiași zi copia sentinței a fost expediată în adresa părților, inclusiv avocatului Veronica Șîșcanu și inculpatului Popescu Viorel, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d.225, vol. II).

Totodată, Colegiul reține că în aceiași zi hotărârea primei instanțe a fost publicată pe portalul național al instanțelor de judecată, a se vederea în acest sens https://jun.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/ZDM2YWJmOTQtNmIwYy00MzgwLThlNWEtOWZhOTQyMjNkOTA0, devenind astfel accesibilă publicului, inclusiv apelantului. Or, acesta nu se afla în detenție și avea posibilitatea de a verifica evoluția cauzei sale prin mijloace elementare de informare, precum accesarea platformei oficiale a instanțelor de judecată (a *se vedea în acest sens încheierea CSJ din 26.02.2026 cu privire la inadmisibilitatea recursului pe cauza învinuirea lui Vadim Băbălău în baza art. 264[1] alin. (4) Cod penal*).

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal statuează că termenul de depunere a apelului pentru Popescu Viorel, a început a curge din momentul publicării sentinței pe portalul instanțelor judecătorești - 25.03.2025, și a expirat la 09.04.2025, inclusiv, pe când cererea de apel a fost expediată în adresa Judecătoriei Ungheni, prin intermediul poștei electronice tocmai la data de 24.04.2025, fiind admisă o întârziere de 15 zile.

Pe aceiași undă de idei, Colegiul penal reiterează că, părțile au obligația de diligență de a se interesa de soarta cauzelor sale *(mutatis mutandis dec. CtEDO Van Harn v. Germania, 2007),* iar nerespectarea acestei obligații îi poate lipsi de dreptul de a cere repunerea în termenul de atac.

Relevant este și faptul că interesele apelantului/inculpat Popescu Viorel au fost reprezentate de către avocatul Veronica Șîșcanu în baza contractului de asistență juridică, care este o persoană abilitată și calificată, conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură, să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise că către acesta, or, în situația în care avocatul cunoștea despre poziția de apărare a inculpatului, în caz de adoptare a unei hotărârii nefavorabile acestuia, dispunea de dreptul legal de a o contesta în modul și termenul stabilit, fapt ce indică asupra caracterului irelevant al avocatului privind pierderea legăturilor cu clientul său.

Drept consecință, Colegiul penal învederează că motivele invocate de către Popescu Viorel în sensul repunerii în termenul de depunere a apelului, sunt pur

declarative, și nu se încadrează în dispozițiile art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală. Or, pe de o parte argumentele aduse nu au fost probate prin careva înscrisuri, iar pe de altă parte, Colegiul precizează că prin motive întemeiate se are în vedere acele circumstanțe de ordin obiectiv, a căror producere nu depinde de voința titularului dreptului de apel (calamitate naturală, accident, boală, etc), care la caz lipsesc.

Deci, în contextul celor statuate, instanța de apel amintește că termenul de apel este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut şi având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

În aceiași ordine de idei, art. 230 alin. (1) şi (2) Cod de procedură penală prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Respectiv, potrivit formalismului legii procesual-penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

De asemenea, reieșind din orientările jurisprudențiale formulate de Curtea Supremă de Justiție, momentul de la care începe să curgă termenul de atac este clar reglementat de lege - el fiind, în mod exclusiv, acela al pronunțării deciziei redactate - nu numai pentru că astfel este reglementată cea mai eficace modalitate de luare la cunoștință a celor hotărâte de instanță, dar şi pentru că acest moment este punctul de plecare al unui termen, a cărui depășire duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Subsidiar, Colegiul penal reiterează că prin admiterea unui apelul tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

În cele din urmă se notează că, aplicarea regulilor privind termenele de procedură este susceptibilă de a încălca principiul egalității armelor şi a securității raporturilor juridice, în general, în măsura în care fiecare dintre părţi nu se vor bucura de aceleași mijloace pentru a prezenta argumentele sale în faţa unei instanţe *(a se vedea în acest sens, Varnima Corporation International S.A. contra Greciei, nr.48906/06, §27, 28 mai 2009; Ben Naceur contra Franţei,*

nr.63879/00, §32, 3 octombrie 2006; Wynen contra Belgiei, nr.32576/96, §32 CEDO 2002-VIII).

Așadar, raportând la materialele cauzei textele de procedură penală indicate mai sus şi statuările din jurisprudența constantă a Curţii Europene Colegiul penal reține, că în speța discutată termenul de declarare a apelului a fost omis de către inculpatul Popescu Viorel din circumstanțe care sunt imputabile inculpatului și nicidecum instanței de judecată.

Prin urmare se conchide că, apelul inculpatului Popescu Viorel declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025 nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv și că motive ce au determinat omiterea termenului de atac nu se constată, iar repunerea apelului inculpatului în termen în prezenta speță ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârii judecătorești, ceea ce în accepțiunea CtEDO *(hotărârea Ghirea versus Republica Moldova)* urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art. 6 CEDO.

În același timp Colegiul penal notează că, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen sau ca inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge cererea inculpatului Popescu Viorel cu privire la repunerea în termen a apelului ca fiind neîntemeiată, iar în consecință respingerea apelului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025, ca fiind depus peste termen.

În conformitate cu art.415 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Cererea inculpatului Popescu Viorel privind repunerea în termen a apelului, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Apelul inculpatului Popescu Viorel declarat împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025, prin care Popescu Viorel a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, se respinge ca fiind depus peste termen, cu menținerea respectivei sentințe fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la data de 07.05.2026.

Președintele ședinței: **Judecător:** **Judecător:**